

ЗМІНИ У ПОЛІТИЧНОМУ ЖИТТІ УКРАЇНИ ПІСЛЯ РЕВОЛЮЦІЇ ГІДНОСТІ

В умовах, коли відбулася переможна Революція гідності і було відкрито шлях до повернення українців в сім'ю європейських народів, проросійські сили на Сході та Півдні України, за спонукання та підтримки путінської Росії, спровокували сепаратистський рух та військовий конфлікт, які загрожують дезінтеграцією українського соціуму, втратою територіальної цілісності та суверенітету молодій українській державі [7, с. 5]. В Україні спостерігається «заморожений конфлікт», що послабив український вплив, безпеку і цілісність держави. Нагальним постає питання воєнної безпеки не тільки в Україні, а й у всьому світі. Порушення Меморандуму про гарантії безпеки України у зв'язку з приєднанням України до договору про нерозповсюдження ядерної зброї несе небезпеку та нестабільність для інших країн. Прагнення Російської Федерації втримати важелі влади на міжнародній арені призвели до загрози безпеки людства, нової холодної війни та чергових глобальних економічних та політичних криз, що підсилює актуальність обраної теми. Про сьогоднішнє бачення тих минулих подій і, зрештою, що з того часу змінилося, побутують різні думки у політиків, науковців та у простих людей, які безпосередньо творили українську революцію [1; 2; 4; 6]. Це потребує подальшого дослідження теми, що і є метою нашого дослідження.

Вважаємо, що доречно почати розгляд цього питання із думок політ'язня радянських часів, колишнього депутата Верховної Ради України Левка Лук'яненко. На його думку, «... Майдан не вирішив питань, які поставив. Замість приходу нової влади, залишився старий олігархат. І тому Україні варто буде вирішити не тільки зовнішню проблему – агресію, а й внутрішню – зростання влади з бізнесом». При цьому Левко Лук'яненко зазначив: «Почати зараз нову революцію означає допомогти російській імперії підкорити Київ» [5].

Існує ряд політичних змін після Революції гідності, які заслуговують на особливу увагу. По-перше, це потужне національне зрушення сколихнуло всю країну. Народ вкотре продемонстрував свою нескореність і волю. Якби події не спіткали українців далі, стало зрозуміло одне – у «стійло» українців уже не загнати. Вся європейська спільнота відчула український дух свободи. По-друге, стало зрозуміло, що Європейський Союз, при всій специфіці його зовнішньої політики, не може залишити Україну поза увагою.

Відомо, що Угода про асоціацію з ЄС – це передусім економічна інтеграція. Угода передбачає, що Україна стає учасницею спільного ринку – простору, де діють спільні правила, які регулюють вимоги до товарів. Таким чином, з одного боку, Україна не матиме переваг члена ЄС (участь в інституціях ЄС, Шенгенському просторі, отримання великого фінансування з бюджету Євросоюзу), а з іншого – економічно стає наби-то «частиною ЄС».

На даний момент Угода про асоціацію існує в трьох вимірах, що набирають чинності:

- положення, що почали тимчасово застосовуватись з 1 листопада 2014 року;
- положення, що почали тимчасово застосовуватись з 1 січня 2016 року (зона вільної торгівлі з ЄС);
- положення, які не охоплюються тимчасовим застосуванням і не можуть бути застосовані до повної ратифікації Угоди [8].

Беручи до уваги проведені експертами моніторинг, слід відмітити, що Угода про асоціацію передбачає наближення законодавства України до законодавства ЄС (до 2025 року) та імплементації у вітчизняне законодавство положення більше ніж півсотні директив, регламентів та рішень. Важливим є порядок та процедура їхнього втілення в життя. Зрозуміло, що їхнє впровадження має мати поступовий характер і, що кожний документ матиме свої строки та вимоги щодо форми такої імплементації. Найбільш успішною адаптація законодавства виявилась у сфері енергетики, хоча робота ще не завершена. Позитивною є динаміка українського законодавства, пов'язаного зі сферою торгівлі, а також санітарних та фітосанітарних заходів, технічного регулювання та державних закупівель. Однак, у сфері охорони природи майже нічого не зроблено. Основні проблеми – лише часткова відповідність проектів нормативно-правових актів положенням, що містяться в директивах, регламентах та рішеннях ЄС; існує формальна адаптація, що спричиняє додаткові колізії та прогалини. Болючою темою стала відмова Нідерландів підтримати Угоду про асоціацію Україна-ЄС [9].

Важливими подіями власне політичного життя стали вибори Президента та Верховної Ради України (2014 р.), а також місцевих органів влади (2015 р.). Вперше в українській

історії у 2016 р. відбулося електронне декларування майнового стану високопоставлених політиків та державних службовців, яке виявило чималі статки владоможців на фоні зубожілих народних мас [10]. Це дало підстави НАБУ та іншим правоохоронним органам порушити кримінальні справи, які викликали великий резонанс у населення країни.

Зауважимо, що запровадження системи електронного декларування доходів держслужбовцями є однією з умов для введення безвізового режиму з Євросоюзом, який Україна отримала 17 травня 2017 р.

Безпрецедентною подією після Революції гідності стала анексія Криму Російською Федерацією. Світова спільнота стала на захист принципу територіальної цілісності та суверенітету України, увівши економічні санкції проти країни-агресора. Однак Росія може використовувати Крим як територію для розміщення стратегічної авіації та ракетних установок біля кордонів Румунії та Болгарії, що становить загрозу для країн Європейського Союзу та всієї системи колективної безпеки у світі. Російська Федерація має можливість прокласти газопровід «Південний потік» по наземній території Криму, а не по дну моря, зекономивши при цьому 5-6 млрд доларів. РФ має також можливість контролю Керч-Єнікальського каналу, внаслідок чого зможе отримувати прибутки приблизно 100 млн. доларів на рік. Україна ж при цьому, позбувшись контролю над протокою, втратить частину транспортного зв'язку зі світом, не маючи можливості для експорту руди, металу, вугілля, зерна тощо. Компанії США, згідно з домовленостями, мали почати видобуток сланцевого газу вже у 2015 р., проте внаслідок нестабільної ситуації на сході держави ті можуть заморозити або відмовитися від цих проектів. До геополітичних наслідків відносимо також намагання Росії не допустити закріплення США в східноєвропейському регіоні.

Серед нереалізованих завдань Революції гідності залишаються боротьба з корупцією, проведення радикальної реформи у сфері територіально-адміністративного устрою країни, запровадження нової системи пенсійного забезпечення, радикальних зміни в системі охорони здоров'я, покарання винних у злочинах проти Майдану.

Література

1. Жужа Л. О. *Перетворення громадянського суспільства в Україні під впливом Революції гідності* / Л.О.Жужа [Електронний ресурс]. – Режим доступу :
2. <http://cyberleninka.ru/article/n/peretvorenniyagromadyanskogo-suspilstva-v-ukrayini-pid-vplyvom-revoljutsiyi-gidnosti>
3. Журженко Т. *Розділена нація? Переосмислення ролі політики ідентичності в українській кризі* Т. Журженко [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://www.historians.in.ua/>
4. Гурик, М. І. *Декомунізація як шлях побудови україноцентристської моделі історичної пам'яті* / М. І. Гурик // *Актуальні проблеми філософії та соціології.* – 2016. – Вип. 11. – С. 26-29.
5. *Закон України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 № 1700-VII.* [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1700-18/page>
6. Кривошеїн В. В. *Вплив «Революції Гідності» на політичну та правову культуру українського суспільства* / В. В. Кривошеїн // *Вісник Національного університету «Юридична академія України ім. Ярослава Мудрого».* Серія : Політологія / редкол. : А. П. Гетьман та ін. – Х. : Право, 2016. – №2. – С. 37–54.
7. *Після Революції гідності замість нової влади прийшли люди старого олігархату* / Левко Лук'яненко // *Радіо Свобода*, від 1 листопада 2016. [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://www.radiosvoboda.org/a/27896252.html>
8. Рудакевич О. М. *Публічна політика в контексті українських реалій* / О. М. Рудакевич / *Наукові записки ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України.* – 2016. – Вип. 3–4 (83–84) – С. 255–266.
9. *Світоглядні та соціокультурні засади формування модерної української нації [Текст] : монографія* / Т. В. Гончарук, Н. В. Гнасевиц, М. І. Гурик [та ін.] ; кер. авт. кол. О. М. Рудакевич. – Тернопіль : ТНЕУ, 2015. – 255 с.
10. *Україна та Угода про асоціацію : моніторинг виконання за 2014 – I-півріччя 2016 року* / Дмитро Науменко, Олена Степаненко, Галина Заворітня. [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://ucep.org.ua/wp-content/uploads/2016/07/ZVIT.pdf>

11. Шульц М. Саміт Україна ЄС : безвізовий режим викликає зауваження у ряду країн
Новини / М. Шульц // NEWS. Політика 24.11.2016. Режим доступу
: <https://www.rbc.ua/ukr/news/sammit-ukraina-es-bezvizovyy-rezhim-vyzyvaet-1479994779.html>.
12. Яременко С. Електронне декларування – 2016: деякі нюанси / С. Яременко // Держслужбовець. – 2016. – № 10.